

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۱۰/۲۲

شیر محمد امینی ستانکزی

دوحه کی مزی؛ په وطن کی جنازی!

دایمی سولې ته د رسیدو او بین الافغانی خپرو اترو د هیله مندۍ ترڅنګ؛ په هیواد کې د عام ولس وژنه بیساری ده، مور دا منو چې په جګړه کې د بنکیلو اړخونو ترمنځ؛ دې اوږدې جګړې ته د پای ټکي ایښودلو لپاره وخت ته اړتیا دی او په ځنګ کې ورسره ډیرې قربانۍ او انعطاف پېږي ته. خو دا هم بی انصافی او بی عدالتی دی، چې د خپلو موخو د تر لاسه کولو لپاره په هیواد کې د جنازو کتارونه جوړ شي او د وینو لښتي وپهیري .

سوله ډیر سپیڅلي نوم دی او د عملي کیدو لپاره یې مخامخ اړخونه باید نرم دريځ، سوله ییز ادبیات او له یو شمیر غوښتنو تیر شي، ترڅو د ولس هغه سترګې چې د دوحې خوا ته ور اوږي ناهیلې نه شي او د جنازو او وینو روان بهیر ته تل پاتې د پای ټکی کینودل شي.

په نړۍ کې که د سولې او جوړجاړي تاریخونه ولوستل شي، په جګړه کې بنکیل یو اړخ ته ټول امتیازات نه ورکول کيږي، یو څه به له لاسه ورکوي او یو څه به لاس ته راوړي، ترڅو د سولې بستر چمتو شي. په دې خاوره د بدبختیو څپې ورځ تر بلې د زیاتیدو په حال کې دي، په جګړه کې بنکیل اړخ په واک او ځواک کې د شریک کیدو په پام او د خپلې ونډې د غوښني کیدو له امله وسله والې جګړې او ولس وژني ته زور ورکوي، چې برخه یې غوښنه شي .

په ورته کړنو او بی عدالتی به د تاریخ تور قضاوتونه کيږي. خو اوس هم لا وختی دی، چې په جګړه کې بنکیل اړخونه خپلو کړنو ته تغیر ورکړي او په دې مظلوم ولس باندې رحم وکړي.

راځو دپته له څو مودې راپه دېخوا د دولت او وسلوالو پلاوو لخوا د قطر په دوحې ښار کې خپلمنځي خبرې اترې په دې موخه پیل شوي، چې په هېواد تپل شوي او ناڅرګندي جګړې ته دپای ټکی کینودل شي او د هېوادوالو هیلي چې سوله ده له دغه آرمان څخه برخمن شي .

خو بین الافغانی خبرې پیل شوي او تر اوسه دواړه پلاوي د سولې اصلي اجندا او نتیجې ته نه دي رسیدلي، کومې خبرې چې د دوحې په ښار کې پیل شوي، ډیری افغانان یې هیله من کړيدي، چې یادې خبرې به هېوادوالو ته هیلي بښونکي پیغام ولري. خو داچې له دغو بین الافغانی خبرو له پیل سره یو خوا د ولس هیلي راژوندۍ شوي او بل لوري ته د جګړو میدان لا تود شوي، چې ورسره زموږ د ګڼ شمیر هېوادوالو ژوند یې اخیستی، چې له دې وضعیتو ډیري هېوادوال خورېږي .

دغه رېږدلي وضعیت ته په کتو، د ولس په ذهنونو کې ګڼې پوښتنې پیدا شوي، چې په هېوادوالو ولې دغه کړیدلي او ګنګس وضعیت وسلوالو او حکومت راوستلي؟ دا څنګه سوله ده، چې ولس یو لور یې د نېکمرغۍ خواته کش باسي او بل خوا چې کتل کيږي، هغه دریدلي حالت چې افغان ولس ورسره مخ دي او هر هره ورځ د ځوانانو جنازو ته اوږي ورکړي او جنازې کوي !

دا نو د هېوادوالو بی ساري او غمېزي ستونزې دي، چې ډیری ولسونه یې دردولي دي. په دې پېچلي او سختو ورځو کې زموږ د هېواد ډیري ماشومان له پلرونو پاتې شول، چې راتلونکي یې هم ناڅرګند او خوریدونکي بللی شو، چې هغوی خپلو کورنیو ته حلاله نفقه پیدا کړي، که زده کړې وکړي او د هېوادوالو په چوپړ کې واوسي!؟

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

دهېواد ناڅرگنده جگړه د بهرنيو هېوادونو گټې پکې خوندي دي، خو زيانونه يې په لېدلو سترگو وینو، ټول بڼه پرې پوهیږي، خو بيا دغه کریدلي وضعیت لپاره د مهار توان يې هېڅ څوک نشي کولی؟ د دغه ناوړين پای ته رسول هم آسانه خبره ده، خو چې زموږ دهېواد ټول مشران او مخالفې ډلې و غواړي، دخپلو شخصي گټو نه تېر شي او ملي گټو په خونديتوب کې هڅې وکړي، نو بيا دغه د سولې معما په رښتيا بدلیدلای شي .

د دواړو لورو مشران دې په دوحې کې له مزو تېر شي، د ټولو افغانانو گيچ او په هغه بد وضعیت کې چې قرار لري، دغه غمزي دې ورباندې ودروي او ديو سوله ئيز افغانستان د جوړولو په فکر کې واوسي . ځکه دافغانستان وضعیت ورځ تربلې مخ په خرابیدو ده، که همداسې حالات وي، نو د ټولو هېوادوالو اندیښنې به لازياتې شي او د پخوا په څير به بهرنيو هېوادونو ته گډه شی او مسؤليت به يې دواړو لورو ته ور وگرزي، چې څنگه دوی ونه توانېدل ، چې دهېواد د جگړې اور مړ کړي .

اصلي خبره داده، چې دواړه مذاکراتي لوري دې تر خپلې وسې کوښښ وکړي، چې دهېواد او ولس دخير غوښتنې لپاره دغه ستر ناوړين ته دپای ټکی کېږدي او هېوادوالو باندې دسولې راوستو زيری ولوروي .